

Overweging zaterdag 7 oktober 2017 Citykerk Het Steiger

Voorganger: Gerda Hendriks

Lezingen: Jesaja 5, 1-7, Psalm 80, 9-20 en Matteüs 21, 33-43

Bij Jesaja is een liedzanger aan het woord. De zanger zingt voor zijn geliefde. Hij wil zijn vriend troosten, die met zijn wijngaard tegenslag en teleurstelling heeft ondervonden. De tekst begint beschrijvend. De verwachting wordt breed uitgemeten. Vervolgens lijkt het erop, dat de Eeuwige zelf aan het woord komt. Hij vraagt zich vertwijfeld af, wat hij nog meer had moeten doen. Hij klaagt Israël aan – dat is een verwijzing naar het Noordrijk, en de inwoners van Juda-het Zuidrijk. Het hele volk, de wijngaard van de Heer, bracht slechts wrange vruchten voort. Zijn mensen schonden het verbond, dat God met hen was aangegaan: zij pleegden alleen maar onrecht. Er klinkt Gods bijna wanhopige liefde voor zijn volk in door.

Psalm 80 is een gebed om hulp. God wordt gevraagd om het lot van zijn volk te keren. De psalmist herinnert God aan zijn bevrijdende werk van weleer. Aan de hand van het beeld van een wijnstok wordt verteld over de geschiedenis van zijn volk. Over de bevrijding uit Egypte, de welvaart in het beloofde land en dan de totale ondergang nu. “Zorg toch weer voor deze wijnstok, breng ons opnieuw tot leven”. Het vermogen van God om te bevrijden straalt immers van zijn gelaat. God hoeft als het ware maar even zijn gezicht te laten zien en de bevrijding is een feit.

Psalm 80 is in de loop van de tijd een geliefd lied geworden van en voor gelovige mensen, die op God hun vertrouwen stellen, maar het zo nu en dan zwaar te verduren krijgen en dan het gevoel hebben dat God hen in de steek laat.

In de vergelijking van de wijngaard uit het Matteüs evangelie weigeren de wijnbouwers om de vruchten van de druivenoogst aan de eigenaar van de wijngaard af te dragen. Het contact tussen de landheer en de pachters is ernstig verstoord. De gelijkenis is één en al aanklacht tegen het volk, met name hun leiders. Zij willen niet luisteren naar hoe God wil, dat mensen met elkaar omgaan.

In eerste instantie is het misschien wonderlijk, dat Jezus vervolgens overgaat op het beeld van bouwstenen. Maar bij het aanleggen van een wijngaard moeten heel wat stenen uit de grond gegraven worden, waar men vervolgens mee kan bouwen. In het begin van de gelijkenis hoorden we van een omheining en een uitkijktoren. Het is een heel gepuzzel, om die goed te bouwen met

natuursteen. Jezus haalt de Schriften: de steen, die de bouwers afkeurden, is de hoeksteen geworden. Als je, geeft Een goede hoeksteen geeft samenhang aan het hele gebouw. Maar een steen die niet past, kan losraken en – vooral bij een toren - iemand verpletteren. Het is dus belangrijk, de juiste beslissingen te nemen. Jezus houdt zijn toehoorders eigenlijk voor: welke keuzes maken jullie? Realiseren jullie je de gevolgen van jullie beslissingen? De priesters en farizeeën begrepen, zo blijkt uit de tekst verderop, dat de gelijkenis over hen ging, maar wilden er voor zichzelf geen consequenties aan verbinden. Ze wilden alleen maar Jezus gevangen nemen.

Vandaag wordt God voorgesteld als iemand, die zorg draagt voor de wijnstokken in zijn wijngaard. Het beeld drukt uit, dat Gods ten diepste verlangt, dat mensen kunnen gedijen en tot ontplooiing kunnen komen. Maar, zo blijkt steeds weer in de bijbel, mensen nemen Gods voorschriften niet serieus, maken de verkeerde keuzes en kunnen mensen in hun omgeving ernstig onrecht aandoen.

Ook wij worden, als volgelingen van Jezus, opgeroepen om de weg van de Schriften te gaan. Om zo Gods volk onderweg te zijn. We hebben de opdracht om gerechtigheid hoog te houden, om zorgvuldig om te zien naar andere mensen en hen ruimte te geven. En, zo zou ik willen toevoegen, om oog te hebben voor onze leefomgeving en die te laten gedijen, zoals we in onze tijd ons sterk bewust geworden zijn.

Zo kunnen wij ons steentje bijdragen aan een betere toekomst en zullen we vreugdevol in het leven staan.

Moge het zo zijn.